Minister
Nauki

DSW-WUN.055.2024.1.PD
Warszawa, 10 września 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-18-395/24

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora Pana Waldemara Witkowskiego złożone w dniu 27 sierpnia 2024 r. w sprawie nadzoru sprawowanego przez Ministra Nauki nad uczelniami zagranicznymi.

Szanowny Panie Senatorze,

w odpowiedzi na Pana oświadczenie złożone w dniu 27 sierpnia 2024 r., dotyczące nadzoru sprawowanego przez Ministra Nauki nad uczelniami zagranicznymi, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Odnosząc się do Pana zapytania, jakie działania podejmie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, aby zapewnić nadzór nad działalnością prywatnego Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego w Bytomiu i innych uczelni zagranicznych działających w Polsce na takich samych zasadach, jakie obowiązują polskie uczelnie, uprzejmie informuję, że podstawowym aktem normatywnym, który określa zasady funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) zwanej dalej „pswn".

Stosownie do brzmienia art. 7 ust. 1 pkt 1 pswn system szkolnictwa wyższego i nauki tworzą między innymi uczelnie.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pswn uczelnia jest:
1) uczelnią publiczną, jeżeli jest utworzona przez organ państwa;
2) uczelnią niepubliczną, jeżeli jest utworzona przez osobę fizyczną albo osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego albo państwowa albo samorządowa osoba prawna, zwaną dalej "założycielem".

W myśl art. 426 ust. 1 pkt 1 pswn w ramach nadzoru nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki minister sprawuje nadzór nad uczelniami w zakresie zgodności działania z przepisami prawa oraz prawidłowości wydatkowania środków publicznych.

W art. 8 ust. 2 pswn ustawodawca przewidział, że przepisów pswn nie stosuje się do uczelni i filii utworzonych przez uczelnie zagraniczne, z wyjątkiem art. 47 pswn.

Jak wynika z art. 47 pswn uczelnia zagraniczna może tworzyć uczelnie lub filie z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Utworzenie uczelni lub filii wymaga pozwolenia

telefon: +48 22 52 92 718
adres e-mail: kancelaria@mnisw.gov.pl
gov.pl/nauka
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, wydanego po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych i Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej PKA) oraz pozytywnej oceny agencji oceniającej jakość kształcenia uznawanej przez władze państwa, w którym ma siedzibę ta uczelnia, albo agencji zarejestrowanej w Europejskim Rejestrze Instytucji Działających na rzecz Zapewniania Jakości w Szkolnictwie Wyższym (EQAR) lub agencji innego państwa, której oceny są uznawane przez PKA.

W konsekwencji, po wydaniu decyzji udzielającej pozwolenia, do filii uczelni zagranicznych nie mają zastosowania przepisy pswn, w tym regulacje dotyczące nadzoru prowadzonego przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Powyższe oznacza, że po uzyskaniu pozwolenia na utworzenie filii uczelni zagranicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmioty te funkcjonują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w tym prowadzą kształcenie, w oparciu o prawo kraju z którego się wywodzą.

Odpowiadając zaś na pytanie, czy planowane są zmiany legislacyjne, które zobowiążą wszystkie uczelnie działające na terenie Polski do spełniania tych samych standardów edukacyjnych niezależnie od kraju ich pochodzenia, informuję, że w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego obecnie nie są prowadzone prace nad wprowadzeniem regulacji, nakładających na uczelnie zagraniczne wspomnianych obowiązków.

Wskazując kryteria, na podstawie których absolwenci Kijowskiego Uniwersytetu Medycznego będą uzyskiwać prawo wykonywania zawodu medycznego w Polsce, wyjaśniam, że na podstawie decyzji z dnia 21 marca 2023 r., wydanej w oparciu o art. 47 pswn, podmiot ten otrzymał pozwolenie na utworzenie filii uczelni zagranicznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z siedzibą w Bytomiu.

Absolwenci kierunku lekarskiego na ww. uczelni otrzymują dyplom ukraiński, zatem jego uznanie podlega przepisom art. 327 pswn.

Jeśli kształcenie jest/było prowadzone zgodnie z przepisami dyplom będzie podlegał w Polsce nostryfikacji.

Zgodnie z art. 327 ust. 1 pswn dyplom ukończenia studiów za granicą może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność, a w przypadku jej braku – w drodze postępowania nostryfikacyjnego.

Postępowanie nostryfikacyjne wszczynane jest na wniosek zainteresowanej osoby. Postępowanie prowadzi uczelnia posiadająca kategorię naukową A+, A albo B+ w dyscyplinie, której dotyczy wniosek.

Po przeprowadzeniu postępowania nostryfikacyjnego wydawane jest zaświadczenie. Za postępowanie pobierana jest opłata. Maksymalna wysokość opłaty wynosi 4.685 zł. Osoba posiadająca status osoby poszukującej pracy albo osoby bezrobotnej może uzyskać refundację opłaty za postępowanie nostryfikacyjne – szczegółowych informacji w tej sprawie udzielają urzędy pracy. Dodatkowo istnieje również ewentualność poniesienia kosztów związanych z tłumaczeniem dokumentów, na podstawie których prowadzone jest postępowanie.

Szczegółowe kwestie dotyczące nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą reguluje rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie nostryfikacji dyplomów ukończenia studiów za granicą oraz potwierdzania ukończenia studiów na określonym poziomie (Dz.U. poz. 1881). Regulacje w tym zakresie mogą również być uzupełnione w statucie i regulaminie organizacyjnym uczelni.

Osoba ubiegająca się o uznanie dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu składa wniosek do wybranej uczelni. Do wniosku dołącza: dyplom ukończenia studiów, dokumenty umożliwiające ocenę przebiegu studiów, uzyskiwanych efektów uczenia się i czasu trwania studiów, świadectwo, dyplom lub inny dokument, na podstawie którego nastąpiło przyjęcie na studia oraz oświadczenie o miejscu i dacie urodzenia. Dokumenty (poza oświadczeniem) mogą być złożone w postaci kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez uczelnię nostryfikującą.

Datą wszczęcia postępowania nostryfikacyjnego jest dzień doręczenia wniosku uczelni. Uczelnia dokonuje oceny formalnej wniosku. W przypadku stwierdzenia braków formalnych wniosku uczelnia nostryfikująca wyznacza termin na uzupełnienie. Jeżeli wniosek nie zostanie uzupełniony, będzie on pozostawiony bez rozpoznania.

Po przeprowadzeniu oceny formalnej uczelnia może zażądać od wnioskodawcy przedłożenia tłumaczenia zwykłego na język polski ww. dokumentów, poza oświadczeniem. W szczególnie uzasadnionych przypadkach uczelnia może zażądać przedłożenia tłumaczenia na język polski dokumentów umożliwiających ocenę przebiegu studiów, uzyskiwanych efektów uczenia się i czasu trwania studiów, sporządzonego i poświadczonego przez tłumacza przysięgłego albo sporządzonego przez zagranicznego tłumacza i poświadczonego przez właściwego konsula Rzeczypospolitej Polskiej.

Prowadząc postępowanie nostryfikacyjne uczelnia porównuje program studiów, uzyskiwane efekty uczenia się i uprawnienia zawodowe, realizowane praktyki zawodowe oraz czas trwania studiów z programem studiów, uzyskiwanymi efektami uczenia się i uprawnieniami zawodowymi, realizowanymi praktykami zawodowymi oraz czasem trwania podobnych studiów prowadzonych w tej uczelni. W przypadku stwierdzenia różnic uczelnia może zobowiązać osobę ubiegającą się o nostryfikację do złożenia określonych egzaminów lub odbycia praktyk zawodowych określając przy tym ich warunki i terminy przeprowadzenia.

Uczelnia nostryfikująca uznaje albo odmawia uznania dyplomu ukończenia studiów za granicą za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku spełniającego wymagania formalne. Do ww. terminu nie wlicza się okresów wyznaczonych na przedłożenie tłumaczenia dokumentów oraz złożenie egzaminów lub odbycie praktyk zawodowych.

Jeśli kształcenie nie było prowadzone zgodnie z przepisami, dyplomu nie będzie można uznać, ponieważ zgodnie z art. 326 ust. 3 pswn dyplom potwierdzający ukończenie studiów wydany przez zagraniczną uczelnię nie potwierdza posiadania w Rzeczypospolitej Polskiej wykształcenia na określonym poziomie studiów ani nie daje uprawnień do kontynuacji kształcenia, jeżeli:
1) instytucja, która go wydała, lub instytucja, w której było prowadzone kształcenie:
a) nie działa w systemie szkolnictwa wyższego żadnego państwa lub
b) w rozumieniu prawa wewnętrznego państwa, w którego systemie szkolnictwa wyższego działa ta instytucja, w dniu wydania dyplomu nie była akredytowaną uczelnią lub realizowała program studiów nieposiadający akredytacji;
2) program studiów albo jego część realizowano niezgodnie z przepisami państwa, w którym było prowadzone kształcenie.

W celu uzyskania prawa wykonywania zawodu lekarza, posiadacze zagranicznego dyplomu zamiast nostryfikacji mogą wybrać alternatywne rozwiązanie. Przepisy ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz. U. z 2024 poz. 1287, z późn. zm.) wprowadzają możliwość przystąpienia do Lekarskiego Egzaminu Weryfikacyjnego (LEW).

Należy mieć na uwadze, że osoba ubiegająca się o uzyskanie prawa wykonywania zawodu na podstawie zagranicznego dyplomu poza nostryfikacją lub złożeniem egzaminu LEW powinna również potwierdzić znajomość języka polskiego w zakresie niezbędnym do wykonywania zawodu, odbyć lekarski staż podyplomowy oraz złożyć z wynikiem pozytywnym Lekarski Egzamin Końcowy.

Mam nadzieję, że powyższe wyjaśnienia wyczerpują zagadnienia pozostające w zakresie zainteresowania Pana Senatora.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Nauki

Maria Mrówczyńska
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

telefon: +48 22 52 92 718
adres e-mail: kancelaria@mnisw.gov.pl
gov.pl/nauka

ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa